

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/38/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217010228
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2217010228.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a JUDr. Mgr. Martina Floriša, PhD., v trestnej veci obžalovaných: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ C. A., nar. XX.XX.XXXX, 3/ D. A., nar. XX.XX.XXXX, 4/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, 5/ G. H., nar. XX.XX.XXXX, pre pokus zločinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, § 155 ods. 1, § 20 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 364 ods. 1 písm. a/, § 20 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 6.12.2024 č.k. 4T/54/2017 - 853, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.11.2025 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, vo vzťahu k obžalovaným: A. B., nar. XX.XX.XXXX v D. I., trvale bytom J. K. L. XX a C. A., nar. XX.XX.XXXX v D. I., trvale bytom M., N. L. XXX/XX.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaní:

A. B., nar. XX.XX.XXXX v D. I., trvale bytom J. K. L. XX a
C. A., nar. XX.XX.XXXX v D. I., trvale bytom M., N. L. XXX/XX.
odsudzujú:

Obžalovaný A. B.:

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024, §§ 36 písm. l), 37 písm. h), 38 ods. 2, § 39 ods. 3, písm. e), ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 sa určuje skúšobná doba v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Obžalovaný C. A.:

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024, §§ 36 písm. l), 37 písm. h), 38 ods. 2, § 39 ods. 3, písm. e), ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 sa určuje skúšobná doba v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom zo dňa 6.12.2024 č.k. 4T/54/2017 – 853 rozhodol takto:

Obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX, obžalovaný C. A., nar. XX.XX.XXXX, obžalovaný D. A., nar. XX.XX.XXXX, obžalovaný E. F., nar. XX.XX.XXXX, obžalovaný G. H., nar. XX.XX.XXXX sa uznávajú za vinných, že

dňa 16. augusta 2012 v čase okolo 17,00 hod., pri O. A. H. L. X - XXXX-X-X, 150 metrov od cesty č. 63, okres Dunajská Streda, spoločne napadli P. K. tak, že ho ostriekali neznámou látkou a udierali doposiaľ nezistenými predmetmi do ľavého zápästia a ľavej strany hrudníka, P. K. následne privolať na miesto za účelom svojej obrany poškodených E. K., Q. R. a G. K., na ktorých počas ich príchodu na osobnom motorovom vozidle zn. BMW Cabriolet, začal obvinený A. B. strieľať z doposiaľ nezistenej strelnej zbrane kalibru cca 9 mm, v dôsledku čoho s vozidlom narazili do kríkov a po tom ako z vozidla vystúpili, obvinení ich spoločne napadli, pričom obvinený A. B. spolu s G. H. pribehli k poškodenému E. K., ktorého obvinený A. B. udrel pištoľou do zadnej časti hlavy, následkom čoho spadol na koleno a keď sa chcel postaviť, obvinený C. A. ho udrel teleskopickým obuškom do hlavy, vtedy na neho zaútočil i obvinený D. A., tak že ho najmenej raz udrel, obvinený C. A. následne udrel poškodeného Q. R. viperou do oblasti rebier na ľavej strane tela a poškodeného G. K. udrel do hlavy kameňom, obvinený E. F. zo vzdialenosti asi dvoch metrov vystrelil smerom na poškodeného G. K. z doposiaľ nezistenej plynovej pištole a následne na neho i zaútočil, v dôsledku čoho P. K. utrpel zlomeninu ľavého zápästia a 9. rebra vľavo, pričom bol obmedzovaný v obvyklom spôsobe živote po dobu 5 týždňov, poškodený G. K. utrpel tržnú ranu na hlave o dĺžke asi 3 cm, ktorá si vyžiadala liečbu v trvaní 7 dní, poškodený E. K. utrpel pomliaždenie hlavy a ranu na hlave, pomliaždenie zápästia vľavo, oboch kolien s odreninou vpravo a odreninu na 5. prste ruky vpravo, ktoré si vyžiadali liečbu v trvaní 14 dní, a poškodený Q. R. utrpel zlomeninu 7. rebra vľavo bez posunutia úlomkov, ktoré si vyžiadalo liečbu asi 4 týždne podľa znaleckého posudku, teda

obžalovaný A. B. a obžalovaný C. A., spoločným konaním sa dopustili konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustili v úmysle inému úmyselne spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, avšak k dokonaniu činu nedošlo,

spoločným konaním sa dopustili fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom hrubej výtržnosti tým, že napadli iného,

obžalovaní D. A., E. F. a G. H., spoločným konaním sa dopustili fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom hrubej výtržnosti tým, že napadli iného,

čím spáchali

obžalovaný A. B. a obžalovaný C. A., pokus zločinu ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, § 155 odsek 1, § 20 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spolupáchatelstvom podľa § 364 odsek 1 písmeno a/, § 20 Trestného zákona,

obžalovaní D. A., E. F. a G. H., prečin výtržníctva spolupáchatelstvom podľa § 364 odsek 1 písmeno a/, § 20 Trestného zákona.

Za to boli odsúdení:

Obžalovaný A. B.: Podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l/, § 37 písmeno h/, § 38 odsek 2, § 39 odsek 5, § 56 odsek 2 Trestného zákona úhrnný peňažný trest vo výške 2.000,- (dvetisíc) eur. Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky.

Obžalovaný C. A.: Podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l/, § 37 písmeno h/, § 38 odsek 2, § 39 odsek 5, § 56 odsek 2 Trestného zákona úhrnný peňažný trest vo výške 2.000,- (dvetisíc) eur. Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky.

Obžalovaný D. A.: Podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l/, § 38 odsek 2, § 39 odsek 5, § 56 odsek 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 500,- (päťsto) eur. Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Obžalovaný E. F.: Podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l/, § 38 odsek 2, § 39 odsek 5, § 56 odsek 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 500,- (päťsto) eur. Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Obžalovaný G. H.: Podľa § 364 odsek 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l/, § 38 odsek 2, § 39 odsek 5, § 56 odsek 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 500,- (päťsto) eur. Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Všetkým obžalovaným: Podľa § 287 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku povinnosť nahradiť škodu poškodeným spoločne a nerozdielne: G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. A. L. XXXX/X vo výške 78,60

eur. E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. A. L. XXXX/X vo výške 550,20 eur. Q. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Q. XXX/XX vo výške 393,- eur.

Podľa § 60 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona trest prepadnutia vecí: 2 ks papuče z umelej gumenej látky, čiernej farby, značky NIKE, 1 ks kovový teleskopický obušok. Podľa § 60 odsek 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor, proti výrokom o treste, ktoré boli uložené obžalovaným A. B. a C. A., v ich neprospech. Odvolanie odôvodnil nasledovne (skrátene):

2.1. Z citovaných ustanovení Trestného zákona (§§ 34 ods. 6, 56, ods. 1, ods. 2, ods. 3) je zrejmé, že aj keď je peňažný trest možné, za splnenia podmienok ustanovených v § 56 ods. 2 a ods. 3 Trestného zákona, uložiť ako trest samostatný i za zločin, ktorý nie je zločinom obzvlášť závažným a i bez toho, aby išlo o úmyselný trestný čin, ktorým obžalovaný získal alebo sa snažil získať majetkový prospech, z obsahu § 34 ods. 6 Trestného zákona vyplýva, že však nesmie ísť o zločin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti Trestného zákona prevyšuje osem rokov.

2.2. V predmetnej trestnej veci, keďže sa jednalo o ukládanie trestu za zločin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje osem rokov, bol preto súd obsahom § 34 ods. 6 Trestného zákona viazaný k uloženiu trestu odňatia slobody, a to hoc aj s podmieneným odkladom jeho výkonu.

2.3. Z uvedených dôvodov preto navrhujem, aby Krajský súd Trnava v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil časť mnou napadnutého rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda vo výroku o treste a aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaným A. B. a C. A. uložil tresty odňatia slobody s podmienenými odkladmi ich výkonov na primerané skúšobné doby za súčasného uloženia probačných dohľadov nad ich správaním v skúšobných dobách za súčasného uloženia primeraných obmedzení alebo povinností.

3. K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný A. B. prostredníctvom svojho obhajcu, pričom vo svojom vyjadrení uviedol:

3.1. Z odvolania prokurátora je zrejmé, že jeho výklad ustanovenia § 34 ods.6 Trestného zákona je založený na závere, že pri zločine, ktorého horná hranica v osobitnej časti zákona prevyšuje osem rokov, nie je možné uložiť peňažný trest ako samostatný trest.

3.2. V prvom rade obhajoba poukazuje na to, že súd prvého stupňa túto zákonnú skutočnosť pri ukladaní peňažného trestu riadne odôvodnil (str. 9 rozsudku). Obhajoba má v zhode s názorom súdu prvého stupňa za to, že je nutné použiť súdnou praxou ustálený výklad všeobecnej časti Trestného zákona s použitím systematického výkladu. Obidve ustanovenia tak § 34 ods.6 Trestného zákona ako aj ustanovenie § 56 ods.2 Trestného zákona sú ustanoveniami všeobecnej časti Trestného zákona, a preto pri ich výklade a vzájomnej konkurencii je nutné ich vkladať s poukazom na príslušný výklad aj systematický. Ustanovenie § 34 ods.6 Trestného zákona obsahuje odkaz na celú časť Trestného zákona a to spojením za čiarkou v znení „ak tento zákon neustanovuje inak“.

3.3. Uvedená právna formulácia znamená, že z limitou uloženie peňažného trestu ako samostatného trestu, ktoré sú uvedené v tomto ustanovení § 34 ods.6 Trestného zákona môžu prichádzať do úvahy aj iné v tomto zákone (tak vo všeobecnej ako aj osobitnej časti) inak upravené limity pre uloženie peňažného trestu ako samostatného trestu. Z ustanovenia § 56 ods.2, ods.3 Trestného zákona je zrejmý tento inak upravený limit pre skutok s právnou kvalifikáciou zločinu, pre uloženie peňažného trestu ako samostatného trestu, a to pri splnení v týchto ustanoveniach § 56 ods.2, ods.3 Trestného zákona uvedených okolností najmä prípadu, osoby páchatela, pomery, možnosť nápravy za súčasného splnenia podmienky, že súd nevzhliadne potrebu uloženia iného trestu.

3.4. Súd prvého stupňa všetky tieto skutočnosti a okolnosti uvedené v § 56 ods.2, ods.3 Trestného zákona riadne v odôvodnení uviedol, a preto je v tejto časti tak výrok o treste ako aj jeho odôvodnenie ako súdne rozhodnutie dostatočné a presvedčivé.

3.5. Na záver obhajoba iba uvádza, že v danej trestnej veci bola obžaloba podaná v roku 2017, pričom od roku 2017 do 06.12.2025 nebolo vykonané ani jedno hlavné pojednávanie, pričom všetky nariadené hlavné pojednávania boli zmarené. Okrem jedného hlavného pojednávania za osem rokov, z ktorého som sa ako obhajca ospravedlnil (pre operáciu obžalovaného a jeho zdravotný stav), sa všetky ostatné (bolo ich desiatky nariadených) nekonali výlučne vždy z dôvodu prekážky jeho konania na strane konajúceho súdu prvého stupňa (v pôvodnom zložení senátu). Z uvedeného je nepochybné, že obžalovaný na dĺžke konania nenesie žiadnu vinu. V tejto súvislosti po zmene senátu obžalovaný v podstate pod ťarchou času vedenia konania vyhlásil vinu aj s prihliadnutím na novelu Trestného zákona. Z dovtedajších vyhlásení obžalovaného je zrejmé, že od počiatku spochybňoval nad kvalifikovanie skutku podľa § 14 ods.1 Trestného zákona, § 155 ods. 1 Trestného zákona, § 20 Trestného zákona, a mal za to, že skutok dokonca aj tak ako je uvedený v obžalobe, mal byť správne kvalifikovaný podľa

§ 156 Trestného zákona. Vzhľadom na vyššie uvedené obhajoba navrhuje, aby bolo odvolacím súdom odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku.

4. K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril tiež obžalovaný C. A., prostredníctvom svojho obhajcu, pričom vo svojom vyjadrení uviedol:

4.1. Vo všeobecnosti obžalovaný uvádza, že považuje odvolanie prokurátora za nedôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o treste za zákonný a súdom prvého stupňa riadne odôvodnený. Prokurátor v podanom odvolaní namietá zákonnosť odvolaním napadnutého rozsudku vo výroku o treste pre rozpor s ustanovením § 34 ods. 6 Trestného zákona, ktorý podľa právneho názoru prokurátora neumožňuje uloženie peňažného trestu ako trestu samostatného v prípade zločinu, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody v osobitnej časti Trestného zákona prevyšuje osem rokov.

4.2. S právnym názorom prokurátora obžalovaný C. A. nesúhlasí. Obžalovaný zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že prokurátor v podanom odvolaní nenamietá splnenie zákonných podmienok podľa ustanovenia § 56 ods. 3 Trestného zákona, teda argumentuje výhradne ustanovením § 34 ods. 6 Trestného zákona. Obžalovaný v úvode tejto časti svojho vyjadrenia poukazuje na to, že ani z rozsudku súdu prvého stupňa ani z odvolania prokurátora výslovne nevyplýva s akou časovou verziou Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 2 Trestného zákona, pracovali. Z textácie jednotlivých zákonných ustanovení, ktoré sú uvedené v rozsudku a odvolaní (najmä § 34 ods. 6 Trestného zákona) možno vyvodiť, že súd prvého stupňa rozhodol podľa Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 a prokurátor pracoval pri odôvodnení odvolania s Trestným zákonom v znení účinnom od 17.12.2024. Z dátumu vydania rozsudku súdu prvého stupňa (06.12.2024) je zrejмым, že súdu prvého stupňa nemožno vytýkať, že nerozhodoval podľa ustanovení Trestného zákona v znení, ktoré nadobudlo účinnosť po vydaní rozsudku. Táto nepresnosť, ktorej sa prokurátor pri odôvodnení odvolania dopustil, však nemení nič na podstate právnej otázky, ktorú je potrebné v odvolacom konaní riešiť a obhajoba na ňu poukazuje len z toho dôvodu, že v tomto vyjadrení pracuje s Trestným zákonom v znení účinnom od 06.08.2024 a znením ustanovenia § 34 ods. 6 Trestného zákona, ktoré je mierne odlišné od znenia, ktoré prokurátor uvádza v odvolaní. Podľa názoru obhajoby sú pre právne posúdenie veci rozhodné zákonné ustanovenia Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024.

4.3. Ustanovenie § 34 ods. 6 Trestného zákona je ustanovením všeobecným pre ukládanie všetkých trestov podľa Trestného zákona. Zákonná úprava zároveň výslovne počíta s tým, že z pravidla zakotveného v druhej vete bude existovať pri niektorých druhoch trestov výnimka, čo vyplýva z textácie: „ak tento zákon neustanovuje inak“. Táto výnimka sa uplatní napríklad pri peňažnom treste, kde pri trestných činoch, pri ktorých páchatel nezískal alebo sa nesnažil získať majetkový prospech (aj posudzovaný prípad), možno peňažný trest ako samostatný uložiť len pri prečinoch a zločinoch, okrem obzvlášť závažného zločinu, pri splnení podmienok podľa § 56 ods. 3 Trestného zákona. Podobne je tomu aj pri treste domáceho väzenia, kde znenie ustanovení § 34 ods. 6 a § 53 ods. 1 vylučujú súčasnú aplikáciu. Ustanovenie § 34 ods. 6 Trestného zákona predstavuje všeobecnú právnu úpravu a ustanovenie § 56 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 3 Trestného zákona predstavuje osobitnú úpravu, pričom pri ich aplikácii je potrebné uplatniť výkladové pravidlo *lex specialis derogat legi generali*. Takémuto výkladu zodpovedá aj systematické zaradenie týchto ustanovení v rámci druhej hlavy prvej časti Trestného zákona, keď ustanovenie § 34 ods. 6 je zaradené do základných zásad ukládania sankcií (druhý diel) a ustanovenia § 56 ods. 2,3 Trestného zákona do ukládania a výkonu jednotlivých sankcií (tretí diel). Súd prvého stupňa tak postupoval správne, keď za splnenia podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 56 ods. 2 Trestného zákona neuložil nepodmienečný trest odňatia slobody a zároveň za splnenia podmienok podľa § 56 ods. 3 Trestného zákona uložil peňažný trest ako trest samostatný. Podľa názoru obhajoby, prokurátor zákonné ustanovenia § 34 ods. 6, § 56 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (v znení účinnom od 06.08.2024) vykladá nesprávne, opomínajúc, že ustanovenie § 34 ods. 6 Trestného zákona priamo vo svojom texte predpokladá odchylnú (osobitnú) právnu úpravu.

4.4. Obžalovaný C. A. navrhuje, aby odvolací súd podľa ustanovenia § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 06.12.2024, sp.zn. 4T/54/2017, pretože nie je dôvodné.

5. Na verejnom zasadnutí, ktoré nariadil Krajský súd v Trnave na rozhodnutie o odvolaní prokurátora, prokurátor navrhol, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutú časť napadnutého rozsudku a aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obžalovanému A. B. a C. A. uloží podmienečné tresty odňatia slobody s odkladom na primeranú skúšobnú dobu za súčasného uloženia probačného dohľadu nad ich správaním v skúšobných dobách, uložením primeraných obmedzení a povinností tak, ako v rozsudku prvostupňového súdu, uloží im nahradiť spôsobenú škodu spoločne a nerozdielne a uloží im trest

prepadnutia veci tak, ako bolo uložené v napadnutom rozsudku. Obaja obhajcovia navrhli odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné. Verejné zasadnutie vykonal odvolací súd v neprítomnosti oboch obžalovaných, ktorí boli o jeho termíne upovedomení a požiadali o jeho vykonanie v ich neprítomnosti. 6. Podľa § 315 Trestného poriadku, o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku, odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku, ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 321 ods. 3 Trestného poriadku, ak preskúmava všetky výroky, ale je chybná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší hoci aj len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

7. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

8. Po preskúmaní napadnutých výrokov a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dospel odvolací súd k nasledovným záverom.

9. Prvostupňový súd odôvodnil odvolaním napadnuté výroky o treste tak, že obžalovaným A. B. a C. A. uložil peňažný trest vo výške 2.000,- eur, ktorý považoval za primeraný a dostatočný na naplnenie účelu trestu. U obžalovaných bola zistená jedna poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, teda že sa k spáchaniu trestného činu priznali a jeho spáchanie oľutovali a jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona, že spáchali viac trestných činov. Súd ukladal peňažný trest, ktorý vzhľadom na pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, osoby obžalovaných, ich osobné a zárobkové pomery, doterajší život, spôsob, následky spáchanej trestnej činnosti a najmä na skutočnosť, že od skutku uplynulo už viac ako 12 rokov považoval za adekvátny. Súd vzal do úvahy okolnosti spáchania trestnej činnosti, ktorá mala charakter neprimeranej sebaobrany (použitím zbrane) ako odvetu za napadnutie zo strany poškodených v rovnaký deň na rovnakom mieste. Súd určil obžalovaným náhradný trest odňatia slobody na 4 roky pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený.

10. Prvostupňový súd pri ukladaní trestu obžalovaným A. B. a C. A. postupoval podľa § 56 ods. 2 Trestného zákona a neukladal (podmienečný) trest odňatia slobody v zmysle § 34 ods. 6 druhej vety Trestného zákona. Súd ukladal peňažný trest, ktorý je možné uložiť aj za zločin (okrem obzvlášť závažného zločinu), pretože vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, okolností prípadu, osoby oboch obžalovaných, ich súčasné osobné a majetkové pomery a možnosti ich nápravy takýto trest postačuje. S poukazom na ustanovenie § 33a ods. 3 Trestného zákona má súd za to, že postačuje uloženie sankcie v podobe peňažného trestu s určením náhradného trestu odňatia slobody pre prípad jeho zmarenia. Vzhľadom na to, že ide o skutok spáchaný pred viac ako 12 rokmi a na oboch obžalovaných sa v súčasnosti hľadí akoby neboli odsúdení, postačuje uloženie sankcie postihujúcej ich menej citelne a nespojenej s možnosťou ujmy na osobnej slobode. Ukladanie trestu odňatia slobody by v súčasnosti vzhľadom na značný odstup času nemalo žiaden účinok, či prevýchovný efekt na osoby obžalovaných. Uložený trest potom súd považuje za súladný s požiadavkou na zabezpečenie ochrany spoločnosti tým, že obžalovaným zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Na vytvorenie podmienok na výchovu obžalovaných a na to, aby viedli riadny život a zároveň nepokračovali v páchaní ďalšej trestnej činnosti postačí uloženie peňažného trestu s určením náhradného trestu odňatia slobody pre prípad zmarenia výkonu peňažného trestu.

11. Z tej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorá je citovaná v bodoch 9. a 10. tohto rozsudku odvolacieho súdu, je zrejmé, že prvostupňový súd vychádzal z právneho názoru, že ustanovenie § 34 ods. 6 Trestného zákona tomto prípade neprikazuje súdu uložiť obžalovaným trest odňatia slobody, naopak pri aplikácii ustanovení § 56 ods. 1 až ods. 3 Trestného zákona je možné obžalovaným uložiť peňažný trest a to ako trest samostatný.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd nesprávne vyložil a aplikoval ustanovenia §§ 34 ods. 6 a 56 ods. 2 ods. 3 Trestného zákona, čo malo za následok nesprávne a nezákonné rozhodnutie o treste pre obžalovaných.

13. Odvolací súd súhlasí s názorom prokurátora, že v predmetnej trestnej veci, keďže sa jednalo o ukladanie trestu za zločin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje osem rokov, bol súd obsahom § 34 ods. 6 Trestného zákona viazaný k uloženiu trestu odňatia slobody, a to hoc aj s podmienečným odkladom jeho výkonu.

14. Obaja obžalovaní, ktorých sa týka odvolanie prokurátora, boli uznaní za vinných zo spáchania skutku, ktorý bol právne kvalifikovaný ako pokus zločinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, § 155 ods. 1, § 20 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 364 ods. 1 písmeno a), § 20 Trestného zákona. Trestná sadzba trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti Trestného zákona za spáchanie zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, je 4 až 10 rokov, pričom novela Trestného zákona a účinná od 06.08.2024 sa tohto ustanovenia Trestného zákona nedotkla. Z pohľadu ustanovenia § 34 ods. 6, druhá veta Trestného zákona teda ide v prípade zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona o ten druh trestného činu (ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje 8 rokov), za ktorý súd vždy uloží trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Ustanovenie § 34 ods. 6 Trestného zákona, ktoré aplikoval prvostupňový súd, sa v priebehu obdobia od spáchania trestného činu do vyhlásenia napadnutého rozsudku prvostupňového súdu niekoľko krát zmenilo.

Podľa § 34 ods. 6 Trestného zákona v znení účinnom do 31.7.2019 (v čase spáchania skutku) tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 6 Trestného zákona v znení účinnom do 16.12.2024 (v čase vydania napadnutého rozsudku) tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje osem rokov a v prípade trestných činov podľa § 213, § 233 až 234, § 237, § 254, § 261 až 263, § 266, § 276 až 277a, § 278a, § 326, § 328 až 336 alebo § 336c a 336d, ktorých spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie šesť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 34 ods. 6 Trestného zákona v znení účinnom od 17.12.2024 (aktuálne znenie) tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Ak tento zákon neustanovuje inak, súd musí uložiť trest odňatia slobody za trestný čin podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a 334, ktorého spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie a pri ktorom rozsah trestného

činu, spôsobená škoda alebo získaný majetkový prospech prevyšuje 50 000 eur, a za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje osem rokov.

16. Z prehľadu vyššie uvedených zákonných ustanovení je zřejmé, že za spáchanie zločinu podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, bol súd povinný v každom období, ktorého zohľadnenie by prichádzalo do úvahy pri rozhodovaní o treste, v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona, ukladať trest odňatia slobody. Prvostupňový súd správne postupoval podľa ustanovenia § 34 ods. 6 Trestného zákona v znení účinnom v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, teda v znení účinnom od 06.08.2024, pričom túto skutočnosť nerozporuje žiadna zo strán trestného konania.

17. Tú časť ustanovenia § 34 ods. 6 Trestného zákona, ktorá hovorí o výnimke z povinnosti ukladať trest odňatia slobody a ktorá je vyjadrená formuláciou „ak tento zákon neustanovuje inak“, vyložil prvostupňový súd nesprávne, keď pod túto výnimku podradil aj ustanovenia § 56 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona.

18. Ustanovenia § 56 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona dávajú súdu možnosť zvážiť uloženie peňažného trestu, aj bez splnenia podmienok uvedených v § 56 ods. 1 - teda, že páchatel získal alebo sa snažil získať majetkový prospech, respektíve možnosť uložiť peňažný trest ako samostatný trest.

19. Naproti tomu ustanovenie § 34 ods. 6 Trestného zákona, prípadoch, ak ide o trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti prevyšuje 8 rokov, nedáva súdu možnosť zvážiť uloženie trestu odňatia slobody, teda nedáva ani možnosť súdu neuložiť trest odňatia slobody a namiesto toho napríklad uložiť peňažný trest ako samostatný trest. Naopak, dáva súdu príkaz uložiť trest odňatia slobody. Výnimkou z tohto pravidla je, ak Trestný zákon ustanovuje inak. Pojem „ustanovuje inak“ v tomto kontexte znamená, že ide o ustanovenie Trestného zákona, ktoré ruší povinnosť súdu ukladať trest odňatia slobody. Možnosť zvažovať uloženie trestu odňatia slobody, prípadne trestu odňatia slobody a peňažného trestu, alebo iba samostatného peňažného trestu, nie je tak postavená na roveň zákonného príkazu uložiť trest odňatia slobody. Ustanovenie Trestného zákona, ktoré by zakotvovalo výnimku z pravidla povinnosti súdu uložiť trest odňatia slobody („ak tento zákon neustanoví inak“), musí byť formulované ako odlišný zákonný príkaz, napríklad príkaz na uloženie iného trestu, alebo ako výslovné zrušenie tohto zákonného príkazu.

20. Aplikácia ustanovení § 56 ods. 2 ods. 3 Trestného zákona tak, ako to urobil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku a ako ju vykladá obhajoba vo svojich vyjadreniach k odvolaniu prokurátora, by v konečnom dôsledku znamenala, že zámer zákonodarcu prísnejším spôsobom trestať závažnejšie trestné činy, za ktoré Trestný zákon v osobitnej časti umožňuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou prevyšujúcou 8 rokov, by stratila svoj zmysel, by bol nevykonateľný, pretože by vždy existovala možnosť súdu rozhodnúť o uložení miernejšieho druhu trestu (nespojeného s odňatím slobody páchatel'a), než aký zamýšľal zákonodarca. V prípade trestných činov, pre ktoré zákonodarca vyžaduje obligatórne uloženie trestu odňatia slobody v zmysle ustanovenia § 34 ods. 6, druhá veta Trestného zákona, je možné uplatňovať moderačné oprávnenia vo vzťahu k ukladaniu trestu (pri zohľadnení povahy a závažnosti spáchaného trestného činu, okolností prípadu, osoby páchatel'a, jeho pomerov a možnosti nápravy), prostredníctvom aplikácie príslušných ustanovení § 39 Trestného zákona.

21. Úvahy a závery z nich plynúce, uvedené v bodoch 17. až 20. tohto rozsudku odvolacieho súdu, vyplývajú zo systematického výkladu dotknutých ustanovení Trestného zákona (ktorého uplatnenia sa správne dožaduje aj obhajoba), ako aj ich z teleologického výkladu. Zásada systematického výkladu, ktorá sa dá v tomto prípade uplatniť, spočíva v posúdení vzťahu medzi všeobecnou a osobitnou právnou normou - *lex specialis derogat legi generali*. Podľa názoru odvolacieho súdu medzi ustanovenia §§ 34 ods. 6 a 56, ods. 2, resp. ods. 3 Trestného zákona tento vzťah nie je. Ustanovenia § 56 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona nie sú špeciálnymi ustanoveniami vo vzťahu k § 34 ods. 6, druhá veta Trestného zákona. Ustanovenia § 56 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona sú systematicky zaradené do tej časti Trestného zákona, v ktorej sú upravené sankcie, ktoré sú svojou povahou miernejšie (menej prísne), ako trest odňatia slobody a ich ukladanie prichádza do úvahy pri trestných činoch, ktoré sú svojou povahou menej závažné. Na druhej strane ustanovenie § 34 ods. 6, druhá veta Trestného zákona rieši spôsob ukladania zo svojej povahy najprísnejšieho druhu sankcie, trestu odňatia slobody ako trestu obligatórneho a to práve v súvislosti s páchaním trestnej činnosti, ktorej vyššia závažnosť a spoločenská nebezpečnosť je vyjadrená práve pomerne vysokou hornou hranicou trestnej sadzby. Ďalšie základné zásady systematického výkladu vyjadrené zásadách „*lex superior derogat legi inferiori*“ a „*lex posterior derogat legi priori*“ sa v tomto prípade uplatniť nedajú.

22. Z pohľadu odvolacieho súdu je v tomto prípade potrebné uplatniť najmä teleologický výklad, ako jednu z metód správnej interpretácie právnych noriem. Pri teleologickej interpretácii sa zohľadňuje predovšetkým zamýšľaný zmysel a účel interpretovaného ustanovenia. Ten môže byť obsiahnutý už v

právnej norme samotnej, možno ho však zistiť tiež podporných zdrojov, akými sú dôvodovej správy, či záznamy z legislatívneho procesu. Postupujúc uvedeného metodológiou odvolací súd zohľadnil aj obsah dôvodovej správy ustanoveniam §§ 34 a 35 Trestného zákona.

23. Podľa dôvodovej správy: „V porovnaní s ustanoveniami platného Trestného zákona o všeobecných zásadách pre ukladanie trestu, návrh nového Trestného zákona kladie dôraz predovšetkým na zásadu humanity a vychádza pritom z medzinárodne prijatých zásad proti mučeniu neľudskému zaobchádzaniu týraníu alebo trestaniu. Návrh zdôraznil aj zásadu „nulla poena sine lege“ (nijaký trest bez zákona), aj zásadu úmernosti sankcie spáchanému trestnému činu. S prihliadnutím na rozšírenie systému trestov návrh novo koncipuje nezlučiteľnosť sankcií, ktoré postihujú rovnaké práva odsúdeného. Okrem toho zákon v tom istom paragrafe zakotvuje aj základné zásady pre ukladanie ochranných opatrení. Ide skutočne len o základné zásady, ktoré sú ďalej doplnené a upresnené napríklad ustanoveniami o poľahčujúcich a priťažujúcich okolnostiach, o ukladaní trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby stanovenej zákonom a i. Zakotvuje sa širšia možnosť ukladania iných trestov než je trest odňatia slobody a to ako trestov samostatných, pričom trestné sadzby u jednotlivých trestných činov osobitnej časti Trestného zákona budú obsahovať len sadzbu trestu odňatia slobody. Takéto samostatné uloženie iného trestu bude však vylúčené za trestné činy, ktorých horná hranica trestu odňatia slobody prevyšuje päť rokov.“

24. Uvedená dôvodová správa sa vzťahuje k zneniu Trestného zákona číslo 300/2005 Z.z., ktorý nahrádzal dovtedy platný Trestný zákon číslo 140/1961 Zb. (znenie účinné od 1.1.2006 do 31.7.2019). Z tejto dôvodovej správy vyplýva jednoznačný úmysel zákonodarcu osobitným, prísnejším spôsobom trestať kategóriu trestných činov, ktorej závažnosť je daná hornou hranicou trestu odňatia slobody, ktorého uloženie umožňuje trestný zákon v jeho osobitnej časti. Postupom času, pri opakovaných novelizáciách tohto ustanovenia, sa menil spôsob vymedzenia skupiny trestných činov, ktoré sa zákonodarca rozhodol trestať prísnejšie, avšak kategória trestných činov, ktorá je vymedzená hornou hranicou trestu odňatia slobody zostala zachovaná.

25. Preto aj pri uplatnení teologického výkladu uvedených právnych noriem, dospel odvolací súd k záveru, že pri aplikácii ustanovenia § 34 ods. 6, druhá veta Trestného zákona nie je možné postupovať spôsobom, ako to urobil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku, pri rozhodnutí o treste pre obžalovaných A. B. a C. A..

26. Odvolanie prokurátora preto vyhodnotil tunajší súd ako dôvodné, čo malo za následok potrebu zrušenia napadnutých výrokov o treste uvedených obžalovaných, z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. c) Trestného poriadku. Nakoľko prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, ktoré je potrebné na rozhodnutie o primeranom a zákonom treste pre oboch obžalovaných, mohol odvolací súd postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodnúť o treste a nahradiť tak zrušené výroky.

27. Pri úvahe nad výmerou trestu, odvolací súd zohľadnil u oboch obžalovaných rovnaké poľahčujúce a priťažujúce okolnosti ako prvostupňový súd, keď v tomto smere bol postup prvostupňového súdu správny a tento nebol ani namietaný v odvolaní. Obom obžalovaným ukladal trest odňatia slobody, ktorého uloženie je podmienené vyššie uvedeným výkladom ustanovenia § 34 ods. 6, druhá veta Trestného zákona a tento trest im ukladá ako úhrnný, za spáchanie dvoch trestných činov. Rovnako odvolací súd u oboch obžalovaných uplatnil ustanovenie § 39 ods. 3 písm. e), ods. 5 Trestného zákona, keď vyhlásenie oboch obžalovaných o vine na hlavnom pojednávaní, spoločne s dĺžkou trestného konania, na ktorú správne poukazuje prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby uvedenej v ustanovení § 155 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň dĺžka trestného konania odôvodňuje rozhodnutie o uložení trestu odňatia slobody v minimálnej výmere 6 mesiacov, ktorá je ustanovená v § 39 ods. 3 písm. e) Trestného zákona. Vyhlásenie obžalovaných o vine, spoločne so zohľadnením dĺžky trestného konania, odôvodňuje aj rozhodnutie o podmiennečnom odklade výkonu uloženého trestu odňatia slobody a určenie skúšobnej doby pri dolnej hranici zákonnej sadzby, v tomto prípade 18 mesiacov. Určenie skúšobnej doby v tejto výmere zohľadňuje závažnosť trestnej činnosti, ktorá je kategorizovaná ako zločin, preto súd považoval za potrebné určiť dĺžku skúšobnej doby vo väčšej výmere ako minimálnej.

28. Prvostupňový súd uložil všetkým obžalovaným podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj trest prepadnutia veci, ktorý sa týkal: 2 ks papuče z umelej gumenej látky čiernej farby značky NIKE a 1 ks kovový teleskopický obušok. Uvedený výrok a o treste bol vo vzťahu k obom obžalovaným rozsudkom odvolacieho súdu tiež zrušený, nebol však nahradený novým výrokom. Spôsob uloženia uvedeného trestu všetkým obžalovaným, ako to urobil prvostupňový súd napadnutým rozsudkom, neumožňoval odvolaciemu súdu urobiť nový výrok, ktorý by sa týkal iba dvoch z piatich obžalovaných. Absencia nového výroku vo vzťahu k obžalovaným A. B. a C. A. však nespôsobuje žiadnu ujmu na verejnom

záujme. Uvedené veci, na základe tej časti rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť vo výrokoch o vine aj o treste vo vzťahu k ostatným obžalovaným, prepadajú a ich vlastníkom sa stáva Slovenská republika.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.